

Umhverfismat

Gátlisti fyrir mið- og elstastig grunnskóla

Listinn er til að auðvelda skólum að framkvæma umhverfismat fyrir þemað náttúruvernd í upphafi nýs Grænánatímabils.

Miðað er við að nemendur á mið- og unglíngastigi framkvæmi matið með aðstoð kennara. Við hverja spurningu er mynd til leiðbeiningar um hvernig best er að framkvæma matið.

Listanum er skipt í þrennt:

Hugur (þekking) - Hjarta (skólinn og samfélagið) - Hendur (aðgerðir).

Listinn er ekki tæmandi og mega skólar að sjálfsögðu koma með aðrar hugmyndir en þær sem standa á listanum.

Þegar búið er að fara yfir listann ætti skólinn að sjá betur hvar hann stendur innan þemans. Það ætti að auðvelda honum að sjá hvort hann þurfi að taka sig á innan þemans og setja sér markmið í samræmi við það.

Merkingar:

Nemendur geta fundið svarið sjálfir án mikillar aðstoðar

Nemendur gætu þurft aðstoð við að svara spurningunni

Nemendur þurfa að mæla eða rannsaka hlutinn til að svara spurningunni

Matskvarðar:

Ekki til staðar í skólastarfinu

Að hluta til eða í gangi í skólastarfinu

Nú þegar gert í skólastarfinu

Hugur þekking

 <p>Þekkja nemendur orðið náttúruvernd og hvað það þýðir?</p>			
 <p>Hafa nemendur fengið fræðslu um hvað felst í hugtakinu lífbreytileiki?</p>			
 <p>Kunna nemendur að greina á milli mismunandi vistkerfa?</p>			
 <p>Þekkja nemendur muninn á villtri náttúru og borgarnáttúru?</p>			
 <p>Fá nemendur tækifæri til að vera úti við og kynnast nærumhverfi sínu og mynda við það tengsl?</p>			
 <p>Læra nemendur um náttúru Íslands og sérstöðu hennar?</p>			

Læra nemendur um flóru og fánu Íslands? 			
Þekkja nemendur tegundir lífvera útrýmingarhættu? 			
Eru einhver álitamál tengd náttúruvernd innan sveitarfélagsins sem nemendur búa í? 			
Eru náttúruverndarmál til umfjöllunar innan skólans? 			
Þekkja nemendur einhver íslensk og erlend náttúruverndarsamtök og hvert hlutverk þeirra er? 			
Þekkja nemendur náttúruverndarsamtök sem starfa í sveitarfélaginu eða nærliggjandi sveitarfélögum? 			
Ef já, hefur verið efnt til fræðslu eða samstarfs við þau? 			
Þekkja nemendur hvaða áskoranir steðja að heiminum og hve miklu máli náttúruvernd skiptir í því tilliti? 			

Fá nemendur gagnrýna fræðslu um umhverfismál? 			
Vitið þið hvernig rafmagn er framleitt á Íslandi? 			
Vitið þið hvaðan heita og kalda vatnið kemur á Íslandi? 			

Hjarta
skólinn og samfélagið

Þekkjast nemendur hve mikil og hvaða áhrif þeir hafa á nánasta umhverfi sitt? En á umhverfi heimsins? 			
Hvað er sérstakt við umhverfið í kringum skólann? 			
Er eitthvað þar sem þarfnast sérstakrar verndar? 			

<p>Geta nemendur nefnt einhverja aðgerð eða atriði sem geta stuðlað að náttúruvernd</p> 			
<p>Sleppir skólinn því að nota skordýra- eða illgresiseyðir á sínu umráðasvæði?</p> 			
<p>Gætir skólinn þess að nota ekki efni sem getur mengað vatn, jarðveg eða andrúmsloft og notar eingöngu svansvottuð efni eða með sambærilega vottun?</p> 			
<p>Reynir skólinn að sóa og menga sem minnst eins og t.d. með því að hvetja til minni notkun á pappír, vatni og rafmagni, draga úr magn úrgangs og matarsóunar og hvetja til minni bílanotkunar?</p> 			

Hendur aðgerðir

<p>Er unnið með heimsmarkmiðin í skólanum í tengslum við náttúruvernd?</p>			
<p>Ef já, hvernig er unnið með heimsmarkmiðin innan skólans, t.d. þemaverkefni, áskoranir eða annað?</p>			
<p>Taka nemendur virkan þátt í endurheimt vistkerfa, t.d. með því að planta, safna birkifræi, sá, bera á o.fl.?</p>			
<p>Málefni tengd náttúru- vernd í nærumhverfi eru rædd í skólanum og nemendum gefin tækifæri til að láta sér málín varðar, t.d. með því að gera athugasemdir, skrifa greinar eða funda með viðkomandi aðilum?</p>			
<p>Fá nemendur að skipu- leggja skólalóðina eða hluta þess m.t.t. að stuðla að vernd lífbreytileika plantna og dýra?</p>			

<p>Eruð þið í skólanum að reyna að hafa áhrif, t.d. með því að senda bréf til fyrirtækja, funda með sveitarstjórn, gera athugasemdir við einhver áform, skrifa greinar, vera með viðburð o.fl.</p>			
<p>Er verið að skoða hvernig þátttaka í Grænfánaverkefninu getur haft jákvæð áhrif á náttúruvernd?</p>			
<p>Eruð þið að plokka á skólalóðinni og í nærumhverfi?</p>			
<p>Eru þið í skólanum að upplýsa og fræða aðra um náttúruvernd?</p>			

Hvað getur skólinn gert til að kynnast betur náttúruvernd